

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus XIV. De confirmatione electi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

tur ex c. dilectus, 8. de consuetud. junct. gloss. in c. Nobis, 25. de jure Patron. V. nisi aliter. Eiusmodi enim conditiones de se licitas, nec Ecclesiarum immunitati contrarias, admittit Ecclesia, ut fideles eò promprios sint ad pias Ecclesiarum fundationes, c. Praterea, 23. de jure patron. c. 4. Verum, de condit. Apposit. Caterum, licet olim consuetudo fuerit in Ecclesijs, ut ad electionem Episcoporum plebs uniuersa cum Clero convocaretur, ut constat ex epist. 1. cap. 2. Celestini 1. ad Episcopos Galliarum; & Leonis 1. epist. 87. ad Episcop. Viennensem, jus tamen plebis non fuit ad eligendum, sed ad eius testimonium exquirendum de probitate electi, iuxta Scriptur. 1. Timoth. 3. ibi: oportet autem illum & testimonium habere bonum, vel etiam ad aliquem nominandum, deponendo simul de illius probitate, quem Clerus eligeret.

1963. Quæstio est 3. an Prælati, Papam inferioribus, conveniat potestas Laicis concedendi etiam in fundatione Ecclesiarum, ut ipsis competat jus eligendi, vel nominandi Prælatum Ecclesiasticum? R. quod non; Laici enim spiritualia tractare non possunt, c. 2. de Judic. hoc enim cederet in grave præjudicium Ecclesiasticæ immunitatis, cui Prælati Papam inferiores derogare non possunt: at jus eligendi, vel nominandi Prælatum Ecclesiasticum, est jus spirituale; ergo Laicis tale jus concedere non possunt; V. gloss. c. nobis, 25. de jure Patron. V. aliter, c. Sacrosancta, 51. h. t. cum Abbate ibid. nu. 2. Dixi: Prælati Papam inferiores. Nam aliud est de auctoritate Sedis Apostolicæ, per quam utique etiam Laicis tale jus concedi potest; gloss. c. Imperium, 5. dist. 10. & c. super summa, 16. q. 7. V. Ecclesias; & constat concessum Regibus Hungariæ jus nominandi Episcopos, & alios, de quibus V. Layman c. 1. de elect. in 6. nu. 4. Quod autem c. 22. dist. 63. Gratianus dicit, Carolo Magno concessum esse, omnium Ecclesiarum investituram, & c. 23. dist. ead. Ottoni 1. à Leone VIII. concessam esse potestatem investiendi Episcopos, fabulosum esse, rectè probat Layman loc. cit. §. Obiter hic moneo.

1964. Dices: ex hoc sequitur contra dicta, quod Laici possint hoc jus, saltem per immortalem consuetudinem acquirere: nam Laici ex præced. num. possunt tale jus ob-

tinere privilegio Papæ; sed quod obtineri potest privilegio, potest etiam obtineri consuetudine præscripta, saltem immemoriali. Nam hæc habet vim, aut saltem præsumptionem privilegij obtenti, per L. 3. §. ductus aquæ, ff. de aqua quotid. & æstiv. Sed contrarium omnino dicendum est; est enim clari juris, quod jus eligendi non cadat in Laicum, ut dicitur c. cum terra, 13. c. quod sicut, 28. c. quisquis 43. & c. Sacrosancta, 51. h. t. ne quidem consuetudine, cum potius sit corruptela, per c. Massana, 56. eod. Cujus ratio est, quia incapax possessionis, etiam incapax est præscriptionis, per regul. 3. de reg. jur. in 6. ibi: sine possessione præscriptio non procedit; Laicus autem jura spiritualia possidere non potest per c. causam, 7. de præscript. cit. c. Massana, & c. Sacrosancta; ergo nec præscribere; at jus eligendi, vel nominandi, instituendi, & destituendi, est jus spirituale; ergo.

Nec obstat ratio in contrarium. Nam 1965. N. sequelam; ad probat. distinguo min. quod obtineri potest privilegio, potest etiam obtineri consuetudine præscripta, saltem immemoriali, si præscribens sit sine privilegio capax illud possidere, C. secus, N. min. ita Joann Andreas c. 2. de præbend. in 6. prope finem; Felinus c. dilecto, de testibus, nu. 1. & alij. Aliud est, si per famam, vel alia documenta legitima (secluso titulo præscriptionis) legitime docere possit de tali jure sibi competente ex vi privilegij concessi à Sede Apostolica, temporis vetustate excusante ab edictione illius. V. dicta nu. 1766.

ARTICULUS XIV.

De confirmatione electi.

1966. Postquam aliquis ad Prælaturam Ecclesiasticam Ecclesiæ viduatæ legitime electus est, confirmari debet à legitimo Superiore, ut dicitur c. postquam, 3. h. t. ibi: confirmationem petentium desideria, si nihil est, quod electum impediatur, impleantur. Ex quo colliges, electionem in principio esse liberæ voluntatis, sed confirmationem necessitatis; adeoque Superiorem ex officio teneri confirmare electum habilem, ac idoneum, ut habetur c. 3. de elect. & sapit justitiam; cum per electio-

nem

nem sit jus quæsitum electo, eique sit *debita* confirmatio, per c. *Cum inter*, 3. eod. sic Fagnanus ad c. *Illam, ne Sede vacante*, à n. 12. & Joannes Andreas in c. 3. n. 2. Est autem *confirmatio* juris quæsitum per electionem corroborativa declaratio. Nam, ut diximus, electus ante confirmationem, potestatem Episcopalem, quoad jurisdictionem, seu administrationem in rebus, & juribus habet solum in habitu, seu actu primo, sed vinculado, ut constat ex dictis.

Quibus positis:

1967.

Quæstio est 1. ad quem pertineat confirmatio electi? Resp. jure ordinario pertinere ad immediatum Superiorem, cui Ecclesia, vel dignitas electiva subjecta est, c. *cum dilectus*; 32. h. t. in Germania tamen confirmationem Episcoporum, & Prælatorum *exemptorum* spectare ad Pontificem, ut patet ex Concordatis Germaniæ sub Nicolao V. in *Constitut. Ad Sacram*; ubi tamen adverte, etiam *canonice electo* à Papa denegari posse confirmationem, *exigente id gravi causa, & publica necessitate*, ut persona dignior, & magis idonea, promoveatur, ut patet ex dict. Concordatis, §. *item placet*; de quibus agemus lib. 3.

1968.

Quæstio est 2. quando confirmatio petenda sit? Resp. quòd *intra tres menses* (saltem per Procuratorem) à die consensûs præstiti, spectato *jure communi*; secus enim amittit jus acquisitum ex electione; brevius tamen tempus (nimirum *mensis*) *jure novo* requiritur in Exemptis; sic, ut intra illud tempus, electus, vel ejus Procurator, saltem ingredi Romanum iter teneatur, de quo plura in c. *Cupientes*, 16. h. t. in 6. Confirmatio tamen non debet dari, nisi priùs instituta inquisitione, de forma, & processu electionis, ac de merito, & conditione electi, c. *nihil*, 44. h. t. ibi: *cùm quisquam ad regimen animarum fuerit electus, is, ad quem pertinet ipsius confirmatio, diligenter examinet & electionis processum, & personam electi: ut, cùm omnia ritè concurrerint, munus ei Confirmationis impendat: quia, si secus fuerit incautè præsumptum, non solum dejectendus est indignè promotus; verùm etiam indignè promovens puniendus.* & hæc inquisitio cum primis instituenda est apud eos, ubi est conversatus, ut dicitur cit. c. *postquam*, & colligitur ex c. *Scriptum*, 40.

eod. infra referendo; nec tantum de habilitate, sed etiam de moribus, & virtutibus confirmandi, cit. c. *postquam*, ibi: *vita, & actus inquirantur*; c. *cùm in cunctis*, 7. eod. & c. 2. dist. 32. ubi notat Layman in c. *postquam enim*, §. *dico* 2. non satis esse probationem per testes deponentes *ex præsumptione*, v. g. quòd sit *sobrius, misericors*, &c. quia nihil in contrarium adverterunt.

Notandum autem, quando S. Thomas, 2. 2. q. 60. a. 4. *in corpore*, ait, (ubi non apparent manifesta indicia de malo alicujus, debemus eum bonum habere, in meliorem partem interpretando, quod dubium est) verum esse *de judicijs privatis*, ubi error, licet contingat, ut non raro fit, nec perniciosus, nec malus est; non autem *in dandis testimonijs publicis*, præsertim in ordine ad assumendam Prælatu-ram Ecclesiasticam; nam talis error practicus est, perniciosus, & Ecclesiæ noxius, juxta c. *nihil*, 44. h. t. In teste tamen deponente de probitate, & requisitis qualitibus, ut legitimus sit, requiruntur saltem indicia, & conjecturæ, ex quibus probabiliter deprehendat, rem ita, ut deponit, se habere. Cùm enim major certitudo raro possit haberi, sufficiet ea probabilitas, qualiter in c. *Unico, de scrinio*, ubi agitur de testimonio promovendi ad ordines, significatur, ibi: *quantum humana fragilitas nosse sinit, & scit, & testificatur, illum ad hujusmodi onus officij esse dignum.*

Quæstio est 3. *an Prælati semel examinatus, & approbatus ad unam Prælatu-ram, de novo examinandus sit, cùm iterum eligitur?* Resp. dicendum affirmativè, arg. c. *Scriptum*, 40. h. t. ibi: *per Apostolica scripta mandantes, quatenus super his, & alijs inquiras diligentissimè veritatem, de meritis electi, & postulati apud Venetias, ubi nati fuerunt, & diutius conversati.* De studijs autem eligentium & postulantium, & omnibus generaliter, quæ causam possunt instruere apud Constantinopolim, ubi hujusmodi postulatio, & electio celebrata fuerunt; quod tamen videtur procedere solum, cùm *ad majorem*, vel *ad diversam*, non autem *parem* rursum eligitur, ut notat gloss. in cit. c. *Scriptum* V. *præsumptione*; nisi ad primam approbatus esset cum limitatione, v. g. ut in

in his, quæ tunc in eo non reperiebantur ad sufficientiam, se perficiat; vel verò interim notabiliter mutatus esset in vita, & moribus. Sed de hoc ex professo agitur *h. 3. tit. 7. de institutione.*

1971ª Not. præterea 1. si nullus electioni se opponat, ante confirmationem ad valvas Ecclesiæ edictum generale affigendum esse; si autem aliqui se opponant, vocandos esse, ut causas oppositionis, & confirmationis impediendæ, proponant; aliàs irrita est confirmatio, *c. fin. h. t.* Si quis autem, tali edicto proposito, nihil opponat, confirmatione subsecuta, non amplius auditur, nisi justas causas exhibeat, quòd priùs non potuerit; *c. ult. qui matrimonium accusare possunt.*

1972ª Not. 2. in casu, quo electus confirmandus est à summo Pontifice, decretum electionis, continens totam seriem, seu processum ejus, authenticè descriptum, Romanam submitti debere, ut ait gloss. in *c. innotuit, 20. h. t. V. decreto*, una cum examine de qualitatibus electi, per testes probatis: de quo examine plura statuit Greg. XIV. *in sua Constit. onus Apostolica, 1510. 1. Majj.*

1973^a Not. 3. pluribus diversis electionibus ad eandem Ecclesiam electum, ad impetrandam confirmationem, non posse utraq; uti, *c. ut quis, 25. h. t. in 6.* ne confirmatio valetur in incerto; hinc unam, qua uti velit, determinare debet. Confirmatio electionis non in Curia alicujus Principis secularis, sed in Ecclesia, vel palatio Superioris Ecclesiastici confirmandi, fieri debet; colligitur ex *c. qua fronte, de appellat.* cum requirat causæ cognitionem. Si autem confirmatio cassetur ob defectum aliquem canonicum, qui in ea intervenit, non propterea cassatur electio, *c. si confirmationem, 39. h. t. in 6.* quia utile per inutile non vitiatur, quando ab invicem separari possunt, *reg. 37. in 6.*

1974ª Not. 4. quando in *c. nihil est, 44. 2. caterum, h. t.* dicitur, quòd, qui ad Romanum Pontificem immediatè pertinent (loquitur de electis) ad percipiendam sui confirmationem officij, *ejus se conspectui* (si commodè fieri potest) *personaliter* representent: aut personas transmittant idoneas, per quas diligens inquisitio super electionibus, & electis haberi possit: Panor.

Tom. I.

mitanus *in dict. S. caterum, n. 3.* dicat: nota, *in dicto S. exemptos* immediatè subiectos Papæ, teneri petere confirmationem electionis à solo Papa: *dic tamen, quòd etiam Legatus de latere possit istorum exemptorum electiones confirmare; & statim subjungit: procedit ergo iste textus* (quòd electi se vel *personaliter*, vel per idoneas personas Papæ præsentare debeant) *si legatus de latere non esset in partibus.*

1975^a Ex hoc valde probabiliter deducitur, cum etiam Vicarius generalis Episcopi *jure suo* possit confirmare electos sine speciali licentia Episcopi, *per n. 2317.* obligationem, ut electi se præsentent *conspectui Episcopi*, solum procedere, quando Vicarius Episcopi non est in ea provincia, ubi confirmandus existit; id, quòd contingere potest, si Episcopus sit extra provinciam Principis secularis, in ea tamen habeat Vicarium, & graves causæ obstant electo, quo minùs personaliter accederet ipsum Ordinarium.

1976ª Not. 5. *ex c. nihil, 44. h. t.* eum, qui indignum ad Prælaturam electum approbat, seu confirmat, maximè, si defectu scientiæ, morum, aut ætatis laboret, ipso jure privatum esse, proximam confirmationem impendendi potestate; & à beneficio suspendendum, si per negligentiam id actum: sin verò per malitiam, vel dolum, egisse convictus fuerit, graviùs puniendum esse: ubi tamen nota, licet tres præcipuè defectus sint, videlicet *scientiæ, morum, & ætatis* legitime, ob quas electio reprobatur, & pœnæ Electoribus, & confirmandi decernuntur, uti constat ex *c. cum incunctis, 7. h. tit.* esse tamen plures etiam alios defectus, seu inhabilitates, prout sumitur *ex cit. c. nihil*, ubi attende, verbum *maximè*, quòd secundùm propriam significationem est inclusivum aliorum.

1977ª Not. 6. eligentes, confirmantes, aut instituentes illegitimè natù, sive alio defectu laborantem, aut indignum, non juvari allegando ignorantiam, quia præsumptio est contra illos, quòd *scienter* egerint; adeoque illis incumbere probationem ignorantie, ut colligitur ex *c. Innotuit, 2. h. tit.* junctâ gloss. *V. ignorantiam.* Neque obstat *reg. juris 47. in 6. ignorantia*, videlicet facti alieni, *presumitur; ubi scientia non probatur: excipi enim debet;*

Li i

hiã

nisi de eo inquirere, & notitiam capere alicui ex officio incumbat, uti hic patet, & sumitur ex c. *quamvis, de reg. jur. cap. ult. de clandestina dispensat. §. si quis vero, l. regula, §. q. sed facti, ff. de juris & facti ignorantia*, & videri potest Abbas hic nu. 21. Sanchez lib. 3. de matrim. D. 42. nu. 1. & lib. 1. Theol. moral. cap. 20. num. 7.

1978. Not. 7. ex c. *sciant. 12. h. tit. in 6.* excommunicationis sententiam ipso facto incurrere, quicumque Clericos, aliásve personas Ecclesiasticas, ad quas in Ecclesiis, Monasterijs, aliisve pijs locis electio spectat, vel earundem consanguineos, in beneficijs, aut quibusve bonis, gravare præsumserint, per se, vel per alios spoliando, aut aliter injustè persequendo, propterea, quòd rogati, vel moniti, ut certam personam eligant, petitioni parère noluerint. Intellige tamen, si gravamen sit injustum, seu cum injuria gravati, ut notat Navarrus in *Manual c. 27. nu. 122.* & propterea, quòd non sit electus v. g. vel electa, quem volebat is, qui gravamen infert, prout colligitur ex verbis dicti c. ibi: *pro eo, quòd*; & hoc procedit etiam de illo, qui, quia non est electus is, quem voluit, electum *injustè negat* confirmare; ita Suarez D. 23. de *Censur. sect. 4. nu. 4.* nam esto textus loquatur de *electione*; hæc tamen ibi solùm exprimitur, exempli causa.

1979. Not. 8. non posse confirmari electionem, quæ non subsistit; colligitur ex c. *quisquis, 43. h. tit.* quod enim non est, confirmari non potest; at quando electio est nulla, electio non est; nam perinde est, rem non esse, & inutiliter, ac nulliter esse. Hinc etiam fallit quorundam pronuntiatum, quòd *confirmatio purget vitium electionis*; hoc enim non procedit in casu confirmationis, factæ ab eo, qui est inferior Papæ. Nam si nullitas sit ex vitio intrinseco, nec purgatur confirmatione Papæ; si extrinseco, nimirum facta, vel omissione formæ substantialis, aut propter inhabilitatem subjecti, jure Ecclesiastico inductam, sicut Papæ inferior non potest condere; sic nec poterit solvere legem, tribuendo confirmationem.

1980. Not. 9. si contingeret, quòd quis ad eandem Ecclesiam, seu Prælaturam duabus

electionibus electus sit, non posse utramque prosequendo confirmationem petere; etiam protestando, quòd non intendat, nisi ex ea, ex qua jus sibi competat, confirmationis effectum consequi. Quamobrem, ne cum Ecclesiæ, ad quam electus est, vel Adversarij, si quem habet, discrimine in incerto vegetetur, eligere is debet, utram electionem prosequi malit, ejusdemque confirmationem petere: adeò, ut ad alteram deinde electionem, cui alteram præferendo renuntiâsse censetur, regressum habere haud possit; sic c. *ut quis, 25. h. t.*

1981. Not. 10. si contra electionem in Ecclesia Cathedrali, vel regulari, cujus confirmatio ad Ordinarium pertinet, videlicet Archi-Episcopum, vel Episcopum, ad Sedem Apostolicam ex causa probabilis (quæ, si probetur, iusta reputari debet) in scriptis appelletur; & Ordinarius nihilominus procedat ad confirmationem, eam irritam esse; præterquam si appellans ab appellatione recesserit, ex c. *si postquam, 33. h. tit.* Not. autem ex gloss. hic V. ad *Sedem Apostolicam*, hoc esse specialiter constitutum in casu isto electionis ad Cathedrali, vel regularem Prælaturam, si ad Sedem Apostolicam extra, vel intra iudicium appelletur; nam alioquin appellatio, facta ante sententiam definitivam, non impedit, quo minùs validè in causa procedi possit, atque expectari, num Superior, ad quem appellatur, cognita veritate, acta rescindere velit, c. *non solum, 7. §. illa, de appellat.*

1982. Not. 11. confirmationem electionis esse irritam, si non citentur ante nominatim, vel generatim ii, quorum interest, c. *quoniam, fin. h. t. in 6.* si quis autem post generale edictum, & secutam confirmationem quid opponere velit, & absens fuit, ut probabilem edicti ignorantiam allegare possit, audiri debet. Sin verò non absens, aut non longè distans, ordinariè non auditur; nisi ignorantiam conjecturis astruat, & juramentò confirmet, arg. c. *ult. qui matrim. accus. possunt.* Cæterum ad denuntiationem Canonicam, ut indigna seu inhabilis persona Ecclesiæ non præsit, ordinariè aliquis admitti debet etiam post confirmationem, & consecrationem ut docet Abbas in c. *nihil, 44. nu. 6. extra, h. t.*

Not. 12.

1983. Not. 12. Archi-Episcopum, vel Episcopum electum, & confirmatum, ante consecrationem, posse beneficia conferre, & electos confirmare; quia potest ea præstare, quæ ad jurisdictionem spectant, licet non ea, quæ ordinis sunt, juxta c. *Suffraganeis*, 11. de elect. & notat gloss. in c. *cum ex illo*, 1. de translat. Episcopi, V. confirmasse; per confirmationem autem secutam contrahitur vinculum spiritualis conjugij inter Episcopum, & Ecclesiam, per cap. *inter corporalia*, 2. de translat. Episcop. Et ideo non potest amplius suo arbitrio deserere suam Ecclesiam, per dicta in precedentibus.

ARTICULUS XV.

De consecratione electi, & confirmati.

1984. Consecratio sequitur ad confirmationem; secluso privilegio non debet differri ultra tres menses, numerandos à die confirmationis; aliàs incurruntur pænæ, de quibus Tridentinum sess. 23. de Reform. c. 2. ibi: Ecclesijs Cathedralibus, seu superioribus, quocunque nomine, ac titulo præfecti, etiam si sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales sint, si munus consecrationis intra tres menses non susceperint, ad fructuum perceptorum restitutionem teneantur; si intra totidem menses postea id facere neglexerint, Ecclesijs ipso jure sint privati. Consecratio verò, si extra Curiam Romanam fiat, in Ecclesia, ad quam promoti fuerint, aut in provincia, si commode fieri poterit, celebretur. Hoc intellige de tribus mensibus computandis à die confirmationis; ita Sanchez in opusc. moral. l. 7. c. 1. d. 15. n. 13. de hoc etiam agitur c. *cum in cunctis*, 7. h. tit. §. *cum vero*, ibi: cum verò electus fuerit, & confirmationem electionis acceperit, & Ecclesiasticorum bonorum administrationem habuerit: *decurso tempore, de consecrandis Episcopis*, à Canonibus definito, is, ad quem spectant beneficia, quæ habebat, de illis disponendi liberam habeat facultatem. His junge glossam ibid. V. tempore. Si autem statuto tempore consecratio non fiat, & per consecrandum stet, non fieri, redivis integri servari debent apud æconomum ejusdem Ecclesiæ, nisi terminum consecrationis prorogari contingat propter urgentem, Tom. I.

& inevitabilem necessitatem, c. 2. dist. 75.

Si confirmatus, statuto tempore consecrationem recipere negligat, plures illi pænæ decretæ sunt. Prima est, de qua præced. num. altera, quod privandus sit communionem, quousque aut loco cedat, aut se consecrandum offerre non differat, ex cit. c. 2. tertia, quod, si per ipsius negligentiam contingat, Ecclesiã ultra quinque menses viduatam manere, nec ibi, nec alibi consecrationem recipere valeat; imò sui Metropolitanæ judicio eã cedat, ut dicitur cap. 1. dist. 100. quarta, quod si intra tres menses munus consecrationis non suscipiat, ad fructuum perceptorum restitutionem teneatur; & si intra alios totidem menses id neglexerit, Ecclesiã ipso jure sit privatus; sic Trid. sess. 23. de reform. cap. 2.

Not. autem, Episcopum de jure communi, consecrandum esse à tribus Episcopis, c. *fin. §. sed nec ille*, dist. 51. c. *Comprovinciales*, dist. 64. & c. *si Archi-Episcopus*, de temporib. ordinat. per dispensationem autem sufficit unus, assistentibus duobus Abbatibus, aut alijs in Ecclesiastica dignitate constitutis Presbyteris. Nam, requiri tres Episcopos, non est ex natura rei, vel divina lege; nec obstat sic constitutum esse ab Apostolis juxta c. *Porro*, dist. 66. nam Canones Apostolici non sunt juris divini; & quamvis, cap. 1. dist. ead. item c. *fin. §. sed nec*, dist. 51. & c. *si Archi-Episcopus*, de tempor. ordinat. dicatur, *Archi-Episcopum ab omnibus Suffraganeis, seu Comprovincialibus Episcopis, in Ecclesia Metropolitana convenientibus, & assistentibus, consecrandum esse*; id tamen hodie non servari docet Layman de elect. Prælator. q. 152. cum propter locorum distantiam, aliàsque causas, sepe convenire non possint.

Consecratio Episcopi fieri debet inter Missarum solemnias, inter Epistolam & Evangelium, ut constat ex c. *quod sicut*, referendo num. sequenti; & quidem die Dominico, ex antiquissima traditione Apostolica, horâ tertiâ; cap. 1. & 5. dist. 75. hoc accipe, *quoad horam*, secundum usum in praxi receptum. Quamvis etiam ex indulto Papæ fieri possit alio die; cum sit tantum juris humani; sic Azor p. 2. lib. 3. cap. 30. q. 3. *Forma*, seu potius ritus consecra-